

[Poul Møller.]

en toldophævelse for industrivarer. Det vil også være i vor egen interesse. Det kan give os større fremgang i industrieksporten, men det vil selvsagt tillige skabe en større import af visse industrivarer. Det vil udvikle samhandelen, og alt det er såre godt. Jeg advarer imidlertid imod den betragtning, som tit er anført til fordel for disse accelerationer, nemlig at de forbedrer mulighederne for en sammenslutning af de to markedsområder. Efter mit skøn er det således, at jo mere vi forcerer nedsættelserne inden for hvert af markedsområderne, desto længere kommer vi fra hinanden, og desto større betydning som skillemur får de toldsatser, som hvert af områderne har udadtil. Det er vist ubestrideligt.

Desværre er EFTA en organisation, der — som erkendt — ikke kan løse vort eksportproblem, og desværre må EFTAs bedste venner erkende, at denne organisation ikke har evnet at optræde som forhandlingsorgan over for EEC, som man lagde så megen vægt på, da EFTA blev sat i søen. England gik sine egne veje, da der endelig skulle forhandles, og England vil ikke lade sig binde af EFTA med hensyn til forhandlingsprocedure, hvis Storbritannien på ny ser sin interesse i at indlede forhandlinger om en sammenslutning med EEC.

Under disse omstændigheder må Danmark varetage sine egne interesser over for EEC. Vi kan blive i EFTA, fordi vi her kan være sammen med de nordiske lande, og fordi vi her har vort største enkeltmarked; men vi må med respekt for de forpligtelser, EFTA giver os, på ny bestræbe os for at opnå aftaler med EEC, enten enkeltvis eller, hvis det er muligt, samlet. Fra vor side vil vi spejde spændt efter de forhandlinger, Østrig skal føre i den kommende tid om en ordning, der både sikrer rimelige afsætningsvilkår på de seks' marked og bevarer Østrigs status som EFTA-land. Det kan godt være, at vanskelighederne er lige så store som løsningen af cirkelns kvadratur, og det kan godt være, at vi vil løbe os en staver i livet. Men i så fald er det jo ikke første gang, for dansk handelspolitik har i mangfoldige år lidt nederlag efter nederlag. Det er derfor bedre at gøre et forsøg, end det vil være slet intet at vove.

I den forbindelse vil jeg gerne endnu en gang kredse om den dansk-tyske langtidsaftale. Det er ubegribeligt, at EEC-aftalen uden videre kan annullere de forpligtelser, som et EEC-land har påtaget sig over for et land uden for EEC. Vi må snarest have en afklaring med hensyn til landbrugsaftalens eksistens og få at vide, hvordan den vesttyske forbundsstat agter at opfylde aftalen med os.

Imedens vi venter på en europæisk afklaring, er det nødvendigt for os at støtte vore eksporterhverv, der udsættes for diskriminering, så godt vi formår. Vi er ikke i stand til at give afkald på væsentlige eksportindtægter, hverken industrielt eller på landbrugsområdet. Det kan gælde skibsfart og skibsværfter, det kan gælde kødeksport og fjerkræ- og ægeksport. Det vigtigste er imidlertid, at vi får afpasset vore omkostninger efter det internationale omkostningsniveau.

Det gælder også vort renteniveau, som imidlertid ikke uden videre lader sig nedsætte, medmindre der føres en helt anden økonomisk politik, en politik, som sætter opsparingen forrest, som begrænser de offentlige udgifter overalt, hvor det er muligt, som løser huslejeproblemet, og som holder sådan måde med byggeriet, at byggetempoet holdes oppe, at byggeriet bliver billigst muligt, og således, at der ikke fra byggeriet udgår et permanent inflationspres.

Det vil være af den største betydning, at de nordiske lande kan trække på den samme hammel, næste gang en europæisk løsning er i sigte. Hvis vi forinden gennemfører — i overensstemmelse med Helsingforsaftalerne — en sammenvoksning af den nordiske økonomi, tror jeg også, det vil vise sig lettere for de nordiske lande at nå frem til et fælles europæisk standpunkt næste gang. Det nordiske kapitalmarked er et af de punkter, som vi kan realisere, uden at vi derved forskertser nogen mulighed for en europæisk løsning. Vi vil have godt af at tilvænne vor økonomi til et frit kapitalmarked på nordisk basis, hvor risikoen er til at overse, og det vil kunne medføre, at den udvikling imod større industrielle eller merkantile sammenslutninger, som vil foregå i de kommende år, kan ske på nordisk